

Europos cheminių medžiagų agentūra teikia mokslines nuomones dėl ribinių verčių darbo aplinkoje (OEL)

2019 m. sausio mėn. Europos Komisijos Užimtumo, socialinių reikalų ir įtraukties generalinis direktoratas (GD EMPL) ir Europos cheminių medžiagų agentūra (ECHA) susitarė, kad agentūra teiks mokslines nuomones dėl prioritetinių ribinių verčių darbo aplinkoje (OEL) pagal darbuotojų saugos ir sveikatos (DSS) teisės aktus.

OEL – tai ES ir nacionaliniu lygmenimis nustatytos reglamentuojančios vertės, kuriomis nustatytas saugus cheminės medžiagos koncentracijos darbo vietoje lygis. Jos padeda darbdaviams apsaugoti savo darbuotojus nuo galimos cheminių medžiagų, kurias jie naudoja darbe, rizikos ir užtikrinti, kad darbuotojai nebūtų veikiami pernelyg didelės pavojingų medžiagų koncentracijos. Galutinis tikslas yra užtikrinti geresnę darbuotojų saugą ir sveikatą.

DSS teisės aktais siekiama apsaugoti europiečius darbe nuo įvairiausių veiksnių – triukšmo, prastos darbo vietos ergonomikos, psichologinės įtampos ar cheminių medžiagų. Imtis veiksmų dėl kenksmingų cheminių medžiagų – svarbi Europos Sąjungoje taikomos DSS politikos dalis ir darbuotojų apsaugos prioritetas.

Nustatant OEL rengiamos išsamios konsultacijos su suinteresuotaisiais subjektais, darbdaviais, darbuotojais ir valstybių narių valdžios institucijomis. Kad tai būtų veiksmingai įgyvendinama, taip pat būtina visapusiška socialinių partnerių ir vyriausybės parama ir atsakomybė.

ECHA vaidmuo

ECHA ir jos Rizikos vertinimo komitetas teikia konsultacijas dėl vertinamų prioritetinių cheminių medžiagų. Taip agentūra padeda Komisijai atlikti darbą pagal Kancerogenų ir mutagenų direktyvą ir Cheminių veiksmų direktyvą dėl siūlomų veiksmų patvirtinti naujas OEL arba peržiūrėti jau priimtas vertes. ECHA yra sukaupusi daug specialiųjų žinių ir patirties darbuotojų saugos ir sveikatos srityje. Ji taip pat sustiprino Rizikos vertinimo kompetenciją šioje srityje.

Komisijos ir ECHA susitarime reikalaujama, kad agentūra teiktų mokslines nuomones dėl ne mažiau kaip penkių OEL per metus trejus metus, pradedant nuo 2019 m. Naujausią informaciją apie prašomas įvertinti medžiagas ir Rizikos vertinimo komiteto nuomones galima rasti [ECHA tinklalapiuose, skirtuose OEL](#).

Prieš sudarant dabartinį Komisijos ir ECHA susitarimą, nuo 2017 m. iki 2018 m. buvo vykdomas bandomasis projektas, kurio metu ECHA teikė nuomones dėl penkių kancerogeninių medžiagų OEL. Per antrą REACH peržiūrą pasiūlyti veiksmai, kaip užtikrinti geresnę REACH ir DSS teisės aktų sąsają. Sukurtą jungtinę ECHA Rizikos vertinimo komiteto ir GDEMPL Profesinio poveikio normų mokslinio komiteto (SCOEL) darbo

grupę siekiant gerinti įvairių metodų tarpusavio supratimą ir parengti sutartus bendrus mokslinius metodus.

ECHA ir Rizikos vertinimo komiteto užduotys

Komisija nusprendžia, kurių medžiagų OEL reikia nustatyti. Sprendimai dėl prioritetinių medžiagų aptariami trišalėje cheminių medžiagų darbo grupėje, kurią sudaro valstybių narių ekspertai, taip pat darbdavių ir darbuotojų organizacijų atstovai.

OEL nustatomos pagal etapus vykdomą procedūrą. Kai Komisija paskiria ECHA įvertinti tam tikrą medžiagą, agentūra rengia Rizikos vertinimo komitetui skirtą mokslinę ataskaitą remdamasi turimais moksliniais duomenimis ir visa per kvietimą teikti įrodymus surinkta aktualia informacija. Tuomet dėl ataskaitos pradedamos konsultacijos.

Rizikos vertinimo komitetas rengia savo nuomonę remdamasis ECHA moksline ataskaita ir per konsultacijas surinkta informacija. Rengiant nuomonę, ECHA mokslinė ataskaita įtraukiama kaip Rizikos vertinimo komiteto nuomonę pagrindžiantis priedas. Nuomonė perduodama Komisijai.

Komisijos užduotys

GD EMPL aptaria Rizikos vertinimo komiteto mokslinio vertinimo rezultatus trišalėje cheminių medžiagų darbo grupėje, kuri rengia pasiūlymo projektą, teikiamą patvirtinti trišaliam Darbuotojų saugos ir sveikatos patariamajam komitetui. Galiausiai Komisija priima pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto.

Rengiant privalomas ribines vertes darbo aplinkoje pagal Kancerogenų ir mutagenų direktyvą arba Cheminių veiksnių direktyvą, taikoma įprasta teisėkūros procedūra, kurios metu pasiūlymas siunčiamas Tarybai ir Europos Parlamentui, kad jie jį galutinai patvirtintų. Privalomomis vertėmis nustatomas minimalus visų ES darbuotojų apsaugos lygis. Valstybės narės

turi nustatyti atitinkamą ES vertės neviršijančią privalomą vertę.

Dėl orientacinių ribinių verčių darbo aplinkoje pagal Cheminių veiksnių direktyvą taikoma paprastesnė teisėkūros procedūra, o sprendimą priima Europos Komisija. Ši vertė nustatoma atsižvelgiant į poveikį sveikatai medžiagoms, kurioms galima nustatyti lygį, kuriam esant darbuotojų sveikatai nekyla pavojus. Valstybės narės turi nustatyti atitinkamą nacionalinę ribinę vertę darbo aplinkoje, kuria atsižvelgiama į nacionalinius teisės aktus ir praktiką, taip pat į ES vertę.

